

Francisco Brines sempre

El traspàs del poeta Francisco Brines ha commogut el poble d'Oliva. Sobrevingut a penes si uns dies després d'haver rebut a l'Elca el Premio Cervantes 2020 de mans dels Reis, ningú no podia esperar que, després d'aquests dies de celebració, assistiríem compungits a la notícia d'aquest desenllaç. Francisco Brines ha sigut, és, i serà sempre, per a tots nosaltres, una persona respectada i estimada pels seus mèrits literaris, però també un amic. Per això, a més de tindre'l per un ciutadà exemplar, i de ser el nostre honorat Fill Predilecte, tots i totes el considerem un amic. I és per aquesta proximitat afectuosa que l'anomenem Paco, com fem amb els amics. Per aquests motius, ahir van ser centenars de persones i de personalitats les que passaren per l'Ajuntament d'Oliva a acomiadar el poeta Brines i l'amic Paco. Així en manifestaven el condol i li oferien un sentit homenatge.

No podia ser d'una altra manera. Ahir, acompanyat dels seus familiars i dels amics més íntims, arribaren a la Plaça de l'Ajuntament les restes mortals de Paco Brines des de l'Elca, l'espai íntim més volgut del poeta. El paisatge dels seus versos i la casa on s'ha sentit feliç al llarg de la seua vida, llarga i fecunda. Per ell, i amb ell, l'Elca ha esdevingut, un lloc mític per a qualsevol lector de la poesia de Brines, el territori emblemàtic, real i simbòlic de la seua creativitat poètica; la casa i el paisatge predilectes del poeta, tant en la seua infantesa joiosa, com en tots aquests anys quan, arribat a "l'última costa", el poeta el va escollir com a espai vital. L'Elca ha acompanyat Francisco Brines fins als últims dies, com n'ha estat presència i essència de la seua poesia.

L'Elca és, en Francisco Brines, el paratge on el pensar i el sentir s'han fet poesia. Perquè a l'Elca, tant durant la infantesa com en l'edat adulta del poeta, han conviscut la bellesa i la soledat, les presències i les absències, els records i els desitjos, o el que és el mateix, la plenitud de la vida viscuda. L'Elca, en el poeta Brines, significa tant aquelles "brases" sempre enceses que l'han escalfat de prop i de lluny, com el jardí on ha viscut la seua tardor, el "otoño de las rosas", usant les seues paraules. L'Elca, per tant, és la metàfora real que identifica a Paco Brines, però també a nosaltres, com a ciutadans del mateix poble, Oliva. A l'Elca, el poeta Brines ens deixa el millor patrimoni al que pot aspirar un poble: l'àmbit de la bellesa, de la bellesa gaudida, evocada i imaginada. Viscuda com un racó d'intimitat i un bocí del paradís mediterrani, sempre amb la mar de tots al fons. L'Elca és un jardí a compartir des de l'admiració pel poeta, mentre se sent el perfum intens de la flor dels tarongers i el més subtil dels gesmils, que és la millor manera de llegir, i de sentir, la poesia, com Brines sempre ens ha dit.

Francisco Brines ha estat el gran poeta valencià que ha regalat una autèntica emoció al paisatge; una emoció no gens retòrica, ni banal. Ho ha fet per tractar-se del territori que l'ha vist nàixer i l'ha acompanyat vitalment. L'Elca, la partida d'Oliva que reiteradament apareix als seus poemes s'ha transformat en el "*locus amoenus*", el refugi vital del poeta, i en la imatge del que per ell ara sentim tots els saforencs i valencians; i és just per això que Paco Brines ha volgut que forme part de l'imaginari de tots nosaltres.

La comarca de la Safor ha estat, des de l'Edat Mitjana i el Renaixement - com diuen els estudiosos de la literatura-, la Salamanca o la Florència valenciana, gràcies a la paraula vital i carnal d'Ausiàs March, el nostre poeta fundacional, ben admirat per Francisco Brines, com ell mateix ha dit sovint. Un reconeixement, el seu, que nosaltres ara fem extensiu al mateix Francisco Brines per destacar-ne la continuïtat poètica a través dels segles. No de bades Francisco Brines és actualment, a més d'un dels poetes més importants en llengua castellana de la Generació dels 50, i un dels màxims exponents de la poesia espanyola, un poeta mediterrani i universal. La seua obra l'avalua, i així ha estat reconeguda amb nombrosos premis, com ara el darrer Premi Cervantes, que en reconeix l'obra i la trajectòria.

Paco Brines ha demostrat fins on arriba la seua generositat amb la creació de la Fundació Francisco Brines, de la qual ha volgut que formem part l'Ajuntament d'Oliva i la Generalitat Valenciana. Confiança a la que hem de respondre contribuint a preservar, difondre i garantir el seu llegat literari. Que en vida un poeta com Brines haja tingut la voluntat de deixar el llegat que suposa la fundació que du el seu nom, ens enriqueix com a poble, per les característiques que conté: poder fixar una toponímia concreta a la seua figura i obra, i tindre a l'abast una de les biblioteques personals més valuoses de l'Estat espanyol. Així, a Oliva tenim la possibilitat d'engrandir els nostres espais escrits que comencaren amb els Centelles, els comtes d'Oliva, seguiren amb Gregori Maians, i ara es fan encara més nostres amb Francisco Brines. Per això tenim la intenció d'obrir la Fundació a la ciutadania a través d'activitats culturals i la creació de dos importants premis de poesia (en castellà i en valencià).

No ens cal dir més per demostrar l'estima profunda que sentim la gent d'Oliva i de la Safor. Tant de bo que l'exemple que ens ha donat siga llavor per a les generacions futures, i que aquesta llavor fructifiqui en una societat més culta, més respectuosa, i més lliure, com el poeta Brines ha manifestat sovint. I com nosaltres, els representants municipals d'Oliva, desitgem.